

■ Ἀπὸ τὸ Ὁρθόδοξο Ἀγιολόγιο τῆς Δύσεως

Ὁ Ἅγιος Ἐφίσιος τῆς Ἐλίας Μεγαλομάρτυς καὶ Πολιοῦχος τῆς Νόρα (Κάλιαρι Σαρδινίας)

† 15ῃ Ἰανουαρίου 303

Τὰ πρῶτα χρόνια τοῦ Ἁγίου Ἐφισίου

Ὁ Ἅγιος Ἐφίσιος γεννήθηκε τὸ δεύτερο ἡμισυ τοῦ Γ' αἰ., στὴν πόλι τῆς Ἐλίας, ἐλληνικῆς ἀποικίας στὴν Μ. Ἀσία, ἀπὸ τὸν Χριστοφόρο, ἔνθερμο Χριστιανό, καὶ τὴν Ἀλεξάνδρα, ἡ ὁποία ἀπέκρυπτε τὴν ἀφοσίωσί της στὰ εἰδωλα, ὅπισθεν μιᾶς προσποιητῆς εὐλαβείας πρὸς τὴν πίστι τοῦ συζύγου της.

Ὄταν ἐκοιμήθη ὁ εὐσεβῆς Χριστοφόρος, ἡ Ἀλεξάνδρα ἀκολούθησε φανερά τὴν εἰδωλολατρικὴ θρησκεία καὶ προσεπάθησε νὰ ἐνσταλάξῃ στὴν καρδιά τοῦ Ἐφισίου τὴν ἀποστροφή πρὸς τὸν Χριστιανισμό καὶ τὴν ἀγάπη γιὰ τὰ εἰδωλα, τὶς τιμὲς καὶ τὶς ἡδονές.

Νέο ἀκόμη, τὸν ἐπαρουσίασε στὸν Αὐτοκράτορα Διοκλητιανὸ (284-305), ὁ ὁποῖος διέβαινε ἀπὸ τὴν Ἀντιόχεια, ἀναζητῶν ρωμαλέους καὶ πιστοὺς στρατιῶτες γιὰ τὴν προσωπικὴ του φρουρά.

Ὁ Διοκλητιανὸς διέγνωσε τὰ στρατιωτικὰ χαρίσματα τοῦ Ἐφισίου, ὁ ὁποῖος ἦταν προικισμένος μὲ πολὺ ὠραία ἐμφάνισι, ὄξεια διάνοια καὶ σταθερὴ ἀποφασιστικότητα.

Ἀμέσως εἰσήγαγε αὐτὸν στὴν Αὐλὴ καὶ πολὺ σύντομα προήγαγε αὐτὸν σὲ Στρατηλάτη.

Ὁ Αὐτοκράτωρ, ἀκολουθῶν τὶς συμβουλὲς τοῦ Γαλερίου, ἀφοῦ στὶς 22 Μαρτίου τοῦ 303, ἐξέδωσε τὸ Διάταγμα γιὰ τὸν Διωγμὸ τῶν Χριστιανῶν, τὸ ὁποῖο ἐπὶ δέκα (10) ἔτη θὰ ἔσπερνε τὸν ὄλεθρο σὲ ὅλη τὴν Αὐτοκρατορία, ἔστειλε τὸν Ἐπίσιο μὲ μεγάλο στρατὸ στὴν Ἰταλία καὶ στὰ γειτονικὰ νησιά, προκειμένου νὰ πολεμήσῃ τοὺς δῆθεν ἐχθροὺς τῆς Αὐτοκρατορίας καὶ τοὺς ἀκολουθοῦς τῆς Χριστιανικῆς Πίστεως, οἱ ὁποῖοι ὁλονὲν καὶ ἐπληθύνοντο στὶς περιοχὲς αὐτές.

Ἡ μεταστροφή τοῦ Ἁγίου Ἐπισίου

Σὲ ἡλικία τριάντα (30) ἐτῶν, ὁ Ἐπίσιος μετέβη μὲ ἐνθουσιασμὸ καὶ ἐλπίδα στὴν Καλαβρία τῆς Νοτίου Ἰταλίας, γιὰ νὰ ἐκτελέσῃ τὶς διαταγὲς τοῦ Αὐτοκράτορος.

Ἐφθασε πλησίον τῆς Νεαπόλεως καὶ ἐκεῖ ἐφανερώθη εἰς αὐτὸν ἡ Χάρις τοῦ Θεοῦ, ὡς σὲ ἓνα νέο Σαῦλο / Παῦλο.

Ἐντρομος, ἔπεσε μὲ τὸ πρόσωπο καταγῆς καὶ μέσα σὲ κρότο βροντῆς, ἄκουσε μία φωνή, ἡ ὁποία τοῦ ἔλεγε: **«Ποῦ σκοπεύεις νὰ πᾶς, ὦ Ἐπίσιε;»**.

Ἐκεῖνος τρέμοντας ἀπήντησε: **«Ποιὸς εἶσαι Ἐσὺ, ὦ Κύριε; Βοήθησέ με νὰ Σὲ γνωρίσω καὶ νὰ ἰδῶ τὸ μεγαλεῖο τῆς παντοδυναμίας Σου»**.

Μόλις πρόφερε τὰ λόγια αὐτά, ἓνας λαμπρὸς Σταυρὸς ἐνεφανίσθη στὸν οὐρανὸ καὶ ἀκούσθηκε μία φωνή: **«Ἐγὼ εἶμαι ὁ Χριστός, ὁ Υἱὸς τοῦ Θεοῦ τοῦ ζῶντος, ὁ Ὅποιος ἐσταυρώθη ἀπὸ τοὺς Ἰουδαίους καὶ τὸν Ὅποιον ἐσὺ μεγάλως προσέβαλες. Ἐν τῇ δυνάμει αὐτοῦ τοῦ Σταυροῦ, οἱ ἐχθροὶ θὰ συντριβοῦν ἐνώπιον σου»**.

Ἡ φωνὴ ἔπαυσε, ὁ Σταυρὸς στὸν οὐρανὸ ἐξαφανίσθηκε. **Ἄ**λλὰ ὁ Ἐπίσιος εἶδε μὲ ἔκπληξι τὸν ἴδιο Σταυρὸ τυπωμένο στὴν παλάμη τοῦ χεριοῦ του.

Ἐφανέρωσε ὅλα τὰ συμβάντα στοὺς στρατιῶτες του καὶ τοὺς προέτρεψε νὰ ἀναγνωρίσουν τὸν ἀληθινὸ Θεό.

Ὁταν ἔφτασε στὴν Γαέτα, ἐκάλεσε ἓνα χρυσοχόο, τὸ ὄνομα Ἰωάννη, καὶ τοῦ ἀνέθεσε νὰ κατασκευάσῃ ἓναν Σταυρόν, ὅμοιο μὲ αὐτὸν ποὺ εἶχε ἐκτυπωθῆ στὴν παλάμη του.

Ὁ Ἰωάννης ἐδίστασε, ἀλλὰ ὁ Ἐπίσιος τὸν καθησύχασε. **Μ**όλις τὸν ἐτελείωσε, εἶδε ἐπ' αὐτοῦ τρεῖς εἰκόνες σκαλισμένες ἀπὸ ἀόρατο χέρι, μὲ ἑβραϊκὲς ἐπιγραφές. **Σ**τὸ ἄνωθεν μέρος ἦταν γραμμένο «Ἐμμανουήλ», στὸ δεξιὸ «Μιχαήλ» καὶ στὸ ἀριστερὸ «Γαβριήλ».

Ἡ φυλακὴ
τοῦ Ἁγίου Ἐφισίου.

Ὁ Ἰωάννης, φοβούμενος μήπως τιμωρηθῆ, προσεπάθησε νὰ σβῆσῃ τὶς εἰκόνες καὶ τὶς ἐπιγραφές, ἀλλὰ ὅλες οἱ προσπάθειές του ἀπέβησαν μάταιες.

Ὄταν ὁ Ἐπίσιος ἦλθε νὰ παραλάβῃ τὸν Σταυρὸν καὶ ἔμαθε τὶ εἶχε συμβῆ, προσεκύνησε μὲ δάκρυα τὸν Σταυρό, διὰ μέσου τοῦ Ὁποίου ὁ Κύριος μᾶς ἐξαγόρευσε- ἀπολύτρωσε ἀπὸ τὴν ἁμαρτία, τὸν διάβολο καὶ τὸν θάνατο.

Μὲ τὴν δύναμι αὐτοῦ τοῦ Σταυροῦ καὶ τὴν βοήθεια τοῦ Θεοῦ, ὁ Ἐπίσιος ἐπέτυχε μίαν λαμπρὰν νίκη κατὰ τῶν ἐχθρῶν τοῦ Αὐτοκράτορος, οἱ ὅποιοι εἶχαν εἰσχωρήσει σὲ μερικὲς περιοχὲς τῆς Ἰταλίας. Στὴν μάχη ἔπесαν δώδεκα χιλιάδες (12.000) ἐχθροί, ἐνῶ οἱ ὑπόλοιποι, περίφοβοι, ἐτράπησαν εἰς φυγὴν. Ὄταν ἐπέστρεψε στὴ Γαέτα, ὁ Ἐπίσιος ἔλαβε τὸ ἅγιο Βάπτισμα καὶ ἔκτοτε ἐνεδυνάμωνε τὸ πνεῦμα του μὲ τὴν ἀνάγνωσι τῶν Θείων Γραφῶν.

Ἡ ἄφιξις τοῦ Ἁγίου Ἐφισίου στὴν Σαρδινία

Τὴν ἐποχὴ ἐκείνη, στὴν Σαρδινία, ἡ φυλὴ τῶν Σολέζων, ἡ ὁποία ἠρνεῖτο νὰ ὑποταχθῆ στοὺς Ρωμαίους, ἔσπερνε παντοῦ τὸν ὄλεθρο, ταλαιπωροῦσα μὲ μῖσος τοὺς πολυπληθεῖς Χριστιανοὺς τῆς περιοχῆς.

Οἱ Σολέζοι προσεπάθησαν μὲ κάθε τρόπο νὰ ἐμποδίσουν τὸν Ἐπίσιο, νὰ ἀποβιβασθῆ μὲ τὸ στρατό του στὸ νησί. Στὴν ἀρχὴ κατάρθωσαν νὰ τοὺς σταματήσουν, ἀλλὰ κατόπιν θερμῆς προσευχῆς, ὁ Ἐπίσιος ἐπέτυχε πάλι τὴν νίκη μὲ τὴν δύναμι τοῦ Τιμίου Σταυροῦ καὶ κατεδίωξε τοὺς Σολέζους μέχρι τὴν πεδιάδα τοῦ Γυραλάου, ὅπου κατὰ μία εὐσεβῆ παράδοσι, ὁ Ἐπίσιος μετέστρεψε, μὲ τὸ κήρυγμά του, τοὺς βαρβάρους στὸν Χριστιανισμό.

Ὁ Ἅγιος Ἐπίσιος στὸ Κάλιαρι Ἡρωικὴ ὁμολογία πίστεως

Ὄταν ὁ Ἅγιος Ἐπίσιος ἔφτασε στὸ Κάλιαρι, οἱ Χριστιανοὶ μὲ τὸν Ἐπίσκοπό τους Ἅγιο Ἰανουάριο († Μνήμη: 21 Ἀπριλίου), ἐδοκίμασαν τὸν ἴδιο φόβο μὲ τοὺς πιστοὺς τῆς Δαμασκού στὴν ἄφιξι τοῦ Σαύλου.

Ἡ φυλακὴ
τοῦ Ἁγίου Ἐφισίου.

Ὁ τρόμος τους ὅμως μετετράπη εἰς χαράν, ὅταν ἔμαθαν ὅτι ὁ Ἐφίσιος ἦταν καὶ ἐκεῖνος ἔνθερμος Χριστιανός.

Ὁ Ρωμαῖος Ἐπαρχος ὑπεδέχθη τὸν Ἐφίσιον καὶ τὸν συνεχάρη γιὰ τὴν νίκη. Ἦθελε ὅμως νὰ βεβαιωθῆ γιὰ ὅσα εἶχε ἀκούσει γιὰ τὴν πίστι του, προκειμένου νὰ ἐνημερώσῃ τὸν Αὐτοκράτορα.

Προσεκάλεσε τὸν Ἐφίσιον νὰ προσφέρουν μαζί θυσία εὐχαριστήρια στοὺς θεούς.

Χωρὶς κανένα φόβο, ὁ Ἐφίσιος ἀρνήθηκε καὶ ὁ ἴδιος ἔγραψε στὸν Αὐτοκράτορα μία ἐπιστολή, στὴν ὁποία ὡμολογοῦσε τὴν πίστι του στὸν Χριστὸ καὶ τὸ μῖσος του γιὰ τὴν εἰδωλολατρία. **Π**αρόμοια ἐπιστολή ἔστειλε καὶ στὴν μητέρα του, ἡ ὁποία παρώτρυνε τότε τὸν Αὐτοκράτορα νὰ τιμωρήσῃ αὐτόν.

Ὁ Διοκλητιανὸς ἔστειλε στὸν Διοικητὴ Ἰούλιο διαταγὴ νὰ τιμωρηθῆ ὁ Ἐφίσιος καὶ ὅσοι ἄλλοι Χριστιανοὶ εὐρίσκοντο στὸ Κάλιαρι.

Ὁ Ἰούσιος ἐκάλεσε τὸν Ἐφίσιον καὶ μὲ πολλὴ οικειότητα καὶ γλυκύτητα, τοῦ ἀνεκοίνωσε τὴν διαταγὴ, προσπαθώντας νὰ τὸν ἐλκύσῃ στὴν λατρεία τῶν εἰδώλων καὶ ὑποσχόμενος σὲ αὐτὸν ἡδονὲς καὶ δόξα, ἀλλὰ ματαίως!

Στὶς ἀπειλὲς τοῦ Ἰουλίου, ὁ Ἅγιος ἀπάντησε: «**Ὁ** ἀληθινὸς πλοῦτος καὶ ἡ ἀληθινὴ δόξα εἶναι νὰ ὑπηρετῆς τὸν ἀληθινὸ Θεό, τὸν Ἰησοῦ Χριστό. **Ὁ**ποῖος ἐλπίζει στὰ αἰώνια ἀγαθὰ, δὲν φοβεῖται τὶς τιμωρίες τῶν ἀνθρώπων. **Μ**όνον τὸν Θεὸν ἀγαπῶ καὶ γιὰ τὴν ἀγάπη Του εἶμαι ἔτοιμος νὰ ὑπομείνω κάθε βάσανο, ἀκόμη καὶ τὸν θάνατο».

Τὸ Μαρτύριο τοῦ Ἁγίου Ἐφισίου

Ὁ Ἰούσιος πρόσεταξε νὰ τοῦ ἀφαιρεθοῦν τὰ διακριτικὰ τοῦ ἀξιωματός του καὶ τὰ ὄπλα καὶ νὰ κλείσουν αὐτὸν σὲ ὑπόγεια σκοτεινὴ φυλακὴ.

Τὴν ἐπομένῃ, ἔφεραν τὸν Ἅγιο γιὰ ἀνάκρισι καὶ ὁ Ἰούσιος διέταξε νὰ τὸν μαστιγώσουν καὶ νὰ τὸν καταξοχίσουν μὲ σιδερένια νύχια, τόσο ὥστε ἐφάνησαν τὰ ὀστέα του.

Ἀπὸ τὸ στόμα τοῦ Ἐφισίου δὲν ἐξῆλθε οὔτε ἓνας ἀναστεναγμός, ἀλλὰ ἠκούετο μόνον ἡ γλυκεῖα ἐπικλήσις τοῦ Ὄνοματος τοῦ Ἰησοῦ.

Πολλοί, ἀκόμη καὶ ἀπὸ τοὺς εἰδωλολάτρες, ἔφριξαν βλέποντες τόσο ἀπάν-

Ὁ τόπος τοῦ Μαρτυρίου τοῦ Ἁγίου Ἐφισίου.

θρωπα βασανιστήρια καὶ ἐλυποῦντο γιὰ τὸν Ἐπίσιο. Ὁ Ἰούλιος ὁμως, δὲν συγκινήθηκε καθόλου, ἀλλὰ ἔδωσε ἐντολὴ νὰ φυλακισθῆ πάλι ὁ Ἐπίσιος, ὁ ὁποῖος μόλις ἀνέπνεε.

Θαυματουργικὴ ἴασις

Στὴν σκοτεινὴ αὐτὴν φυλακὴ ἔκειτο ἡμιθανὴς στὸ γυμνὸ χῶμα, ἐπαναλαμβάνων τὸ ὄνομα τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ.

Ὁ δεσμοφύλαξ Τερεντιανός, γεμᾶτος συμπόνοια, μὴ δυνάμενος νὰ κάνῃ τίποτε ἄλλο γιὰ νὰ τὸν ἀνακουφίσῃ, ἐτύλιξε αὐτὸν σὲ ἓνα σεντόνι.

Τὴν νύκτα, οὐράνιοι ἄγγελοι κατέβηκαν γιὰ νὰ παρηγορήσουν τὸν Ἅγιο· ἐθεράπευσαν αὐτὸν ἐντελῶς καὶ παρέμειναν πλησίον του μέχρι τὸ πρωῖ.

Ὁ ἴδιος ὁ Χριστὸς μας ἐφανίσθηκε εἰς αὐτὸν μέσα σὲ λαμπρὸ φῶς καὶ τὸν ἐνεθάρρυνε στὸν ἀγῶνα.

Ὁ Ἰούλιος ἦταν βέβαιος γιὰ τὸν θάνατο τοῦ Ἐπισίου, ἀλλὰ γιὰ νὰ βεβαιωθῆ ἐντελῶς, ἐκάλεσε τὸν Τερεντιανό. Ποία ἦταν ὁμως ἡ ἐκπληξίς του, ὅταν ἄκουσε ὅτι ὁ Ἐπίσιος ἦταν ὄχι μόνο ζωντανός, ἀλλὰ καὶ ἐντελῶς ὑγιής, καὶ ὅτι ὅλη τὴν νύκτα ἡ φυλακὴ ἦταν γεμάτη φῶς καὶ ἠκούοντο ψαλμωδίες;

Ὅταν ᾠδήγησαν τὸν Ἐπίσιο ἐνώπιον τοῦ Ἰουλίου, ἐντελῶς ὑγιὴ καὶ πλήρη φωτός, οἱ Χριστιανοὶ ἐδόξασαν τὸν Κύριο καὶ οἱ εἰδωλολάτρες αὐθόρμητα ἐφώναξαν: «Σῶσον ἡμᾶς, ὦ Θεὲ τοῦ Ἐπισίου»!

Ὁ Ἰούλιος φοβήθηκε καὶ προσεπάθησε νὰ πείσῃ τὸν λαό, ὅτι οἱ θεοὶ ἐθεράπευσαν τὸν Ἐπίσιο, ἀπὸ τὴν μεγάλη τους εὐσπλαγχνία.

Ὁ Μάρτυς τότε προέτεινε στὸν τύραννο νὰ μεταβοῦν στὸν ναὸ τῶν εἰδώλων, γιὰ νὰ βεβαιωθοῦν ποῖος θεὸς ἐπετέλεσε τὸ μεγάλο αὐτὸ θαῦμα.

Στὸν ναὸ τῶν εἰδώλων

Ὁ Ἰούλιος, πλήρης ἐλπίδος, συνώδευσε τὸν Ἐπίσιο στὸν ναὸ τοῦ Ἀπόλλωνος. Μόλις ὁμως ὁ Ἅγιος προσευχήθηκε, ὁ ναὸς ἐσεισθῆ ἐκ θεμελίων, τὰ εἶδωλα ἔπεσαν καὶ ἔγιναν συντρίμμια καὶ ὄλοι οἱ εἰδωλολάτρες ἔφυγαν ἔντρομοι!

Ὁ Ἰούλιος σὲ μεγάλῃ σύγχυσι, ἐγκατέλειψε τὸ νησί, ἀφήνων τὸν Φλαβιανὸ στὴν θέσι του.

Ὁ Ναὸς στὸν τόπο Μαρτυρίου τοῦ Ἁγίου Ἐπισίου.

Τὸ ἱερὸ Λεῖψανο
τοῦ Ἁγίου Ἐφισίου.

Ὁ νέος Διοικητὴς ἐνόμιζε, ὅτι θὰ δυνηθῆ νὰ νικήσῃ τὴν ψυχὴ τοῦ Ἐφισίου καὶ προσεπάθησε καὶ ἐκεῖνος νὰ τὸν πείσῃ μὲ κολακεῖες νὰ λατρεύσῃ τὰ εἰδωλα.

Ἄλλὰ δὲν κατώρθωσε νὰ σαλεύσῃ καθόλου τὴν ἀνδρεία ψυχὴ τοῦ Μάρτυρος, τὸν ὁποῖον εἶδε νὰ ἀκτινοβολῆ οὐράνιο φῶς, ὅσο ὠμιλοῦσε περὶ τῆς Ἁγίας Τριάδος.

Οἱ στρατιῶτες, ἀντὶ νὰ συνετισθοῦν ἀπὸ τοὺς λόγους τοῦ Ἐφισίου καὶ τὸ ἀσυνήθιστο θαῦμα, ἐξαγριώθηκαν ἔτι περισσότερο καὶ ἕνας ἀπὸ αὐτούς, ὀνόματι Ἀρχέλαος, ἐζήτησε ἀπὸ τὸν Φλαβιανὸ ἄδεια νὰ ἀποκεφαλίσῃ τὸν Ἅγιο. **Ὅ**ταν ὅμως ὕψωσε τὸ χέρι του γιὰ νὰ τὸν κτυπήσῃ, κατέβαλε αὐτὸν τρόμος καὶ τὸ χέρι του ἔπεσε. **Σ**τάθηκε δὲ ἀδύνατον νὰ ἐκβάλλῃ τὸ ξίφος του ἀπὸ τὸ χῶμα, ὅπου εἶχε καρφωθῆ.

Ἐνέκλεισαν πάλι τὸν Ἐφίσιο στὴν φυλακὴ. **Μ**ετὰ ὀκτῶ (8) ἡμέρες, ὠδήγησαν αὐτὸν καὶ πάλι γιὰ ἀνάκρισι καὶ ἀπειλῆσαν νὰ τὸν καύσουν στὴν πυρὰ.

Ὁ Ἐφίσιος ἀπάντησε: **«**Τὸ σῶμα μου εἶναι στὴν ἐξουσία σου, ὅμως δὲν θὰ δυνηθῆς ποτὲ νὰ θανατώσῃς τὴν ψυχὴ μου, οὔτε νὰ μοῦ στερήσῃς τὴν Βασιλεία τοῦ Χριστοῦ. **Τ**ὰ βάσανά μου θὰ περάσουν συντόμως, αὐτὰ ὅμως πού σὲ περιμένουν στὸν ἅδη θὰ εἶναι αἰώνια».

Ὁ Φλαβιανὸς πρόσεταξε νὰ τοῦ ἀφαιρέσουν τὰ ἐνδύματα, νὰ τὸν ἀλείψουν μὲ ρετσίνι, λάδι καὶ πίσσα καὶ νὰ τὸν ρίψουν στὴν πυρὰ. **Ἄ**ν ἐξῆλθε ἀπὸ τὸ στόμα τοῦ Ἁγίου οὔτε ἕνας ἀναστεναγμὸς, ἀλλὰ ἐπιθύριζε στίχους ἀπὸ τοὺς Ψαλμούς. **Ἡ** φωτιὰ οὐδόλως τὸν ἄγγιξε. **Ὁ** δικαστὴς ἀπέδωσε τὸ θαῦμα τοῦ Θεοῦ σὲ μαγεία, τὸν ἐκλείσε καὶ πάλι στὴν φυλακὴ καὶ τὴν ἐπομένη ἡμέρα, ἀφοῦ τὸν ἐμαστίγωσαν, τὸν ἔριψαν πάλι σὲ μεγάλη πυρὰ, ὅπου ὁ Ἐφίσιος, μὲ τὴν δύναμι τοῦ σημείου τοῦ Τιμίου Σταυροῦ, περιεπάτει ὅπως οἱ Τρεῖς Παῖδες στὴν κάμινο τῆς Βαβυλῶνος. **Οἱ** φλόγες ἐξῆλθαν ἀπὸ τὴν πυρὰ καὶ κατέκαυσαν τοὺς ὑπηρέτες τοῦ Φλαβιανοῦ.

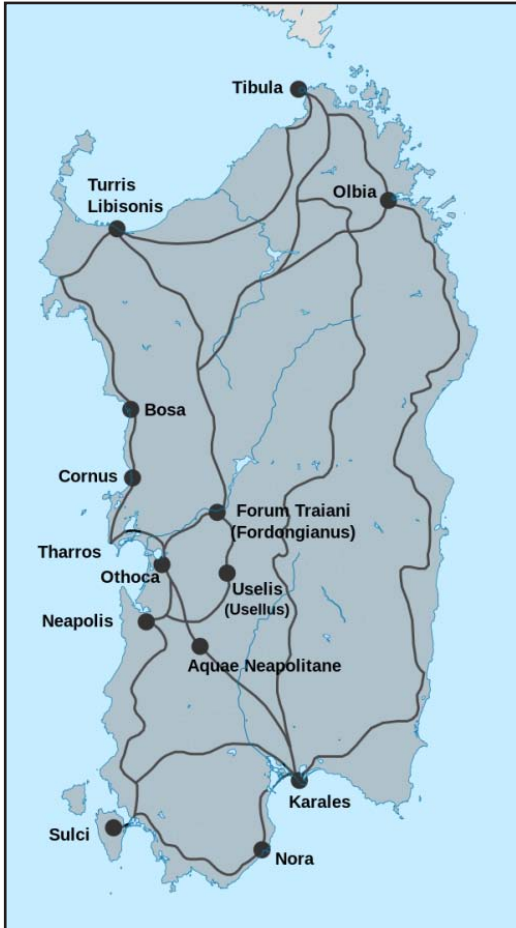
Ἐνώπιον τοιοῦτου θαύματος, ὁ λαὸς ὠμολόγησε, ὅτι ὁ Χριστὸς εἶναι ἀληθινὸς Θεὸς καὶ ἐζήτησε νὰ ἐλευθερώσουν τὸν Ἐφίσιο. **Ὁ** Φλαβιανὸς ὅμως, φοβούμενος μία ἐξέγερσι τοῦ λαοῦ, διέταξε ἀμέσως νὰ ἀποκεφαλισθῆ ὁ Ἐφίσιος ἐξω ἀπὸ τὸ Κάλιαρι.

Τὸν ἔσυραν μέχρι τὰ περίχωρα τῆς ἀρχαίας πόλεως τῆς Νόρα. Ὁ Ἐπίσιος ἐγονάτισε καὶ ἀφοῦ ἔκανε τὸ σημεῖο τοῦ Σταυροῦ, προσυχηθῆναι γιὰ τὸν ἑαυτό του, γιὰ τὴν πόλι τοῦ Κάλιαρι καὶ γιὰ ὅλη τὴν Σαρδινία.

Ἐπειτα, ἀπεκεφάλισαν αὐτὸν μὲ τὸ πρῶτο χτύπημα καὶ ἐνώθηκε μὲ τὴν ἐνδοξο στρατιὰ τῶν Ἁγίων Μαρτύρων, τὴν 15ῃ Ἰανουαρίου τοῦ 303.

*Τῷ δὲ ἐν Τριάδι Παναγίῳ Θεῷ,
τῷ ἐνδοξαζομένῳ ἐν τοῖς Ἁγίοις Αὐτοῦ,
προσκύνησις καὶ εὐχαριστία,
εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.
Ἀμήν!*

**Ἀπολυτίκιον τοῦ Ἁγίου Μεγαλομάρτυρος Ἐφισίου
τοῦ ἐν Σαρδινίᾳ**

Ἦχος γ΄. Θείας πίστεως.

Σκέπην ἔχει Σε ἡ Σαρδινία, βάσιν ἄσειστον τῆς Εὐσεβείας, καὶ φωστῆρα τῶν ἐν σκότει, Ἐφίσιε· μαρτυρικῶς γὰρ δοξάσας τὸν Κύριον, ἐν τῷ Φωτὶ τῆς Τριάδος ἀγάλλει νῦν. Ὅθεν ἅπαντες τὴν Θήκην τὴν τῶν Λειψάνων Σου, κυκλοῦντές Σε τιμῶμεν θείοις ἄσμασιν.

18.1.2016 ἐκ. ἡμ.
† ὁ Ὡ. κ΄ Φ. Κ.